

WEL BESCHOUWD

Bestuur en wetenschap als tandem?!

Laurens de Graaf

In deze column laten leden van de kernredactie van Bestuurswetenschappen hun licht schijnen op actuele vraagstukken in beleid en openbaar bestuur.

‘Practice what you preach’ is een Engelse uitdrukking die bestuurskundigen nogal eens gebruiken. Bijvoorbeeld als het gaat om geloofwaardig leiderschap en de betrouwbaarheid van openbaar bestuur. Sinds enkele maanden is het ook op mij persoonlijk van toepassing. Na ruim vijftien jaar actief te zijn geweest in ‘de bestuurswetenschap’ maak ik de overstap naar ‘de praktijk’ van het openbaar bestuur en krijg ik – als zogenoemde zijinstromer – de gelegenheid om in praktijk te brengen wat ik die afgelopen jaren aan studenten en collega’s heb gepredikt. Per 10 november 2017 ben ik namelijk geïnstalleerd als burgemeester van de gemeente Lopik in de provincie Utrecht. Deze groene plattelandsgemeente telt 14.200 inwoners, die in negen verschillende kernen wonen, werken en leven. De gemeente kent een actief verenigingsleven en heeft burgerparticipatie hoog in het vaandel staan.

Zoals u wellicht weet, heb ik mij tijdens mijn academische carrière beziggehouden met het functioneren van de lokale democratie. Ik heb vele onderzoeken gedaan naar de theorie en praktijk van burgerparticipatie, draagvlakontwikkeling, wijk- en dorpsgericht werken, overheidsparticipatie et cetera. De verbinding tussen de maatschappelijke en politieke democratie vormt in feite de hoofdlijn van mijn onderzoek. Zoals gezegd mag ik die ervaringen en gedane aanbevelingen nu zelf in praktijk gaan brengen. Dit betekent echter niet dat ik de bestuurswetenschap vaarwel zeg. Als burgemeester zal ik met veel interesse en betrokkenheid de bestuurskundige discussies blijven volgen (onder andere als redactielid van dit mooie wetenschappelijke tijdschrift) en waar mogelijk aan proberen bij te dragen. Tevens probeer ik – zoals gezegd – de opgedane (theoretische) inzichten en kennis toe te passen in de bestuurlijke praktijk.

Ik ben dan ook per tandem aan komen rijden op de dag van mijn installatie als burgemeester. De tandem is – als u het mij vraagt – een uitstekende metafoor hoe de gemeenschap en de gemeente kunnen samenwerken. Mijn collega dr. Gerard Drosterij heeft deze gedachte mooi uitgewerkt en spreekt over ‘besturen’ en ‘bestuurd worden’. Immers, wie zit er voorop en wie achterop? Is dat de lokale gemeenschap of is dat de gemeente? Wie brengt de boel in beweging en wie trapt er op de rem als het allemaal te snel gaat? Wie trekt er eigenlijk aan de bel als het dreigt mis te gaan? Wanneer gaan we eens (samen) stilstaan? Iedere inwoner en

Laurens de Graaf

ondernemer van Lopik heb ik uitgenodigd om voorop plaats te nemen en de kersverse burgemeester mee te nemen naar plekken die voor hem of haar betekenisvol zijn. De tandem van de nieuwe burgemeester van Lopik is dus vooral bedoeld om gemeente en gemeenschap meer tot elkaar te brengen en het onderlinge gesprek te bevorderen. Dit geldt in feite ook voor bestuurders en wetenschappers. In de tijd dat ik aan de Tilburgse School voor Politiek en Bestuur van de Universiteit van Tilburg actief was, leerde ik al dat er niets zo praktisch is als een goede theorie, maar dat er ook niets zo theoretisch is als een goede praktijk. Als lezer van Bestuurswetenschappen wens ik u een mooie rit op de tandem toe en ik hoop dat u als bestuurder en/of wetenschapper in staat bent om zo nu en dan eens van plek te wisselen op de tandem. Niet alleen om het onderlinge gesprek te bevorderen, maar ook om meer inzicht te krijgen in 'besturen' en 'bestuurd worden'.